

Nämnden Svenska rum 26.10.2023 § 81

§ 81

Motion om att genom undervisning förebygga olägenheter som orsakas av att barn och unga använder smarttelefoner för mycket

Beredning och upplysningar:
Kilpeläinen Anna
Plosila Riina
Tuulosniemi Susan
Stark Elisa
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Direktör för sektorn för fostran och lärande Rinta-Aho Harri

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen som svar på en motion av Henna Kajava och 13 andra ledamöter 12.6.2023 om att genom undervisning förebygga olägenheter som orsakas av att barn och unga använder smarttelefoner för mycket.

Behandling

Beslut

Nämnden Svenska rum
Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Henna Kajava och 13 andra ledamöter lämnade 12.6.2023 en motion där de föreslår att Esbo stads läroplan kompletteras så att barn och unga får lära sig självreglering och en kritisk attityd i användningen av digitala apparater och att man på så sätt lär dem skydda sig mot beroende och mot för riklig användning av apparaterna.

Utlåtandet har beretts i samarbete inom sektorn för fostran och lärande av finsk grundläggande utbildning, resultatenheten Svenska bildningstjänster, resultatenheten för finsk utbildning på andra stadiet och ungdomstjänster samt sektorstabens serviceområde förvaltning och utveckling. Esbo ungdomsfullmäktige hördes om ärendet 22.8.2023. Ungdomsfullmäktige understöder inte motionen, utan anser att ett effektivare sätt att ändra de ungas beteende och förbättra deras färdigheter inom livskontroll till exempel är att ge stöd i frågan åt familjer och vårdnadshavare. Ungdomsfullmäktige anser att lektioner som behandlar de dåliga sidorna med telefonberoende och sätt att behärska det sannolikt inte kommer att nå målgruppen, det vill säga barn och unga. Utlåtandet behandlas av nämnden för fostran och lärande 11.10.2023 och av nämnden Svenska rum 26.10.2023.

I motionen konstateras att för mycket skärmtid i det skede då hjärnan formas påverkar hjärnans utveckling och att internationell statistik från flera källor tyder på att det finns ett tidsmässigt samband mellan smarttelefoner och psykiska problem bland unga. I utlåtandet nämns att i och med att digitala apparater blivit vanligare har kunskapsnivån bland

barn och unga blivit svagare i skolämnen, barn och unga motionerar mindre och detta har en negativ inverkan på deras fysiska utveckling, samt att det är svårt för föräldrarna att se till att barnens och i synnerhet tonåringarnas användning av digitala apparater eller deras skärmtid hålls inom rimliga och rekommenderade gränser. På grund av detta föreslås det i motionen att Esbo stads läroplan kompletteras så att barn och unga får lära sig självreglering och intar en kritisk attityd i användningen av digitala apparater och att man på så sätt lär dem skydda sig mot beroende och för riklig användning av apparaterna samt andra saker som orsakar beroende. Som utgångspunkt för utvecklingen av självregleringen presenteras färsk forskning som gäller konsekvenserna av skadlig användning av smarttelefoner och sociala medier, medvetenhet om egenskaper som förekommer i spel och som kan orsaka beroende, samt utveckling av förmågan att lyssna på sig själv.

Motionen stöder Esbo stads vision om att vara en ansvarsfull och human föregångare, där det är bra för alla att lära och arbeta. Den stöder också fullmäktigeperiodens mål att även i fortsättningen vara Finlands ledande stad för inläring, där inlärningsresultaten är de bästa i Finland både inom den grundläggande utbildningen och inom utbildning på andra stadiet.

Läroplanernas mål och innehåll styr fostran och undervisning inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt gymnasieutbildningen. Utbildningsstyrelsen och Nationella audiovisuella institutet publicerade 8.6.2022 [kunskapsbeskrivningarna för digital kompetens](#) som gäller småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning. Beskrivningarna bildar en nationell referensram för digital kompetens, som också är en del av tjänsten [eGrunder](#). eGrunder omfattar de riksomfattande grunderna för läroplaner, examina och utbildningar samt Esbo stads läroplaner på stadsnivå samt skol- och gymnasievisa läroplaner. Till stöd för ibrukttagandet av kunskapsbeskrivningarna av digital kompetens har det också publicerats handböcker, modeller, exempel och tips. I Esbo pågår dessutom projekten Digipolku och Digi-ilo, inom ramen för vilka de ämnesspecifika målen i Esbo stads läroplaner för den grundläggande utbildningen på finska och svenska länkas till kunskapsbeskrivningarna för digital kompetens för att underlätta lärarnas arbete. I skolorna lär sig eleverna också allmänt att styra sitt agerande, bland annat genom övningar där de får slappna av eller stanna upp samt genom att skolan erbjuder dem separata tysta rum där de kan slappna av. Detta är också nyttigt med tanke på förmågan att hantera användningen av smartapparater.

De gällande läroplanerna, kunskapsbeskrivningarna för digital kompetens som stöder genomförandet av riktlinjerna i läroplanerna för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen, samt de nationella riktlinjerna för mediefostran bidrar till att lära barn och unga självreglering och ett kritiskt förhållningssätt vid användning av digitala apparater. Därför är det inte nödvändigt att komplettera Esbo stads läroplaner i frågan. Lärarna kan påminnas om hur viktigt detta aktuella ämne är.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite lasten ja nuorten älypuhelinten liikkäytön haittojen ehkäisemiseksi opetuksen keinoin
- Espoon nuorisovaltuuston lausunto lasten ja nuorten älypuhelinten liikkäytön haittojen ehkäisemiseksi opetuksen keinoin
- Exempel på undervisning i självreglerande färdigheter och kritiskhet i användningen av digitala apparater

För kännedom